

اعمال ماه مبارک ربیع

فضیلت و اعمال ماه مبارک ربیع

ماه ربیع و ماه شعبان و ماه رمضان شرافت زیادی دارند و در فضیلت آنها روایات بسیاری وارد شده است. از حضرت رسول (صلی الله علیه و آله) (روایت شده که: ماه ربیع ماه بزرگ خدا است و ماهی در حرمت و فضیلت به آن نمی‌رسد و جنگیدن با کافران در این ماه حرام است و ربیع ماه من است و ماه رمضان ماه امت من است کسی که یک روز از ماه ربیع را روزه بگیرد، موجب خشنودی خدای بزرگ می‌گردد و غصب الهی از او دور می‌گردد و دری از درهای جهنم بر روی او بسته گردد.

از حضرت موسی بن جعفر(علیهم السلام) روایت شده است که: هر کس یک روز از ماه ربیع را روزه بگیرد، آتش جهنم یک سال، از او دور شود و هر کس سه روز از آن را روزه بگیرد بهشت بر او واجب می‌گردد.

و همچنین فرمود که: ربیع نام نهری است در بهشت که از شیر سفیدتر و از عسل شیرین نتو است. هر کس یک روز از ربیع را روزه بگیرد البته از آن نهر بیاشامد.

از امام صادق(علیه السلام) روایت است که حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمود که: ماه ربیع ماه استغفار امت من است پس در این ماه بسیار طلب آمرزش کنید که خدا آمرزشند و مهریان است و ربیع را "اصب" می‌گویند زیرا که رحمت خدا در این ماه بر امت من بسیار ریخته می‌شود پس بسیار بگوئید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَسْأَلُهُ التَّوْيِةَ».

این بایویه از سالم روایت کرده است که گفت: در اواخر ماه ربیع که چند روز از آن مانده بود، خدمت امام صادق (علیه السلام) رسیدم. وقتی نظر مبارک آن حضرت بر من افتاد فرمود که آیا در این ماه روزه گرفته ای؟ گفتم نه والله ای فرزند رسول خدا. فرمود که آنقدر ثواب از تو فوت شده است که قدر آن را به غیر از خدا کسی نمی‌داند به درستی که این ماهی است که خدا آن را برابر ماه‌های دیگر فضیلت داده و حرمت آن را عظیم نموده و گرامی داشتن روزه دار را در این ماه بر خود واجب گردانیده است.

پس گفتم یا بن رسول الله اگر در باقیمانده این ماه روزه بدارم آیا به بعضی از ثواب روزه‌داران آن نائل می‌گردم؟ فرمود: ای سالم هر کس یک روز از آخر این ماه را روزه بدارد خدا او را اینم گرداند از شدت سکرات مرگ و از هول بعد از مرگ و از عذاب قبر و هر کس دو روز از آخر این ماه را روزه بگیرد از صراط به آسانی بگذرد و هر کس سه روز از آخر این ماه را روزه بگیرد اینم گردد از ترس بزرگ روز قیامت و از شدت‌ها و هول‌های آن روز و برات بیزاری از آتش جهنم به او عطا کنند. و بدان که برای روزه ماه ربیع فضیلت بسیار وارد شده است و روایت شده که اگر شخصی قادر بر آن نباشد هر روز صد مرتبه این تسبیحات را بخواند تا ثواب روزه آن را دریابد: **سُبْحَانَ الِّهِ الْجَلِيلِ سُبْحَانَ مَنْ لَا يَتَبَيَّنُ الشَّيْءُ إِلَّا سُبْحَانَ الْأَكْرَمِ سُبْحَانَ مَنْ لَبِسَ الْعِزَّةَ وَ هُوَ لَهُ أَهْلٌ**.

اعمال مشترک ماه مبارک ربیع

اینها اعمالی است که انجام دادن آنها متعلق به همه ماه است و اختصاصی به روز معینی ندارد و آن چند مورد است:

۱- در تمام ایام ماه ربیع دعای ذیل را که روایت شده امام زین العابدین(علیه السلام) در حجر در غره خواندن، خوانده شود:

«يَا مَنْ يَمْلِكُ حَوَائِجَ السَّائِلِينَ وَ يَعْلَمُ ضَمِيرَ الصَّامِتِينَ لَكَ مَسْأَلَةٌ مِنْكَ سَمْعٌ حَاضِرٌ وَ جَوَابٌ عَتِيدٌ اللَّهُمَّ وَ مَوَاعِدُكَ الصَّادِقَةُ وَ أَيَادِيكَ الْفَاضِلَةُ وَ رَحْمَتُكَ الْوَاسِعَةُ فَاسْأَلْكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَفْضِيَ حَوَائِجَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

۲- دعایی را که از امام صادق(علیه السلام) روایت شده، خوانده شود:

«خَابَ الْوَاقِفُونَ عَلَى عَيْرِكَ وَ خَسِرَ الْمُتَعَرَّضُونَ إِلَيْكَ وَ ضَاعَ الْمُلْمُونَ إِلَيْكَ وَ أَجْذَبَ الْمُنْتَجَعُونَ إِلَيْكَ فَضْلُكَ بِالْبَلْكَ مَفْتُوحٌ لِلرَّاغِبِينَ وَ حَرْبُكَ مَبْنُولٌ لِلظَّالِمِينَ وَ فَضْلُكَ مَبْاحٌ لِلسَّائِلِينَ وَ نَيْكَ مَتَّاخٌ لِلأَمْلَيْنَ وَ رُزْفُكَ مَبْسُوطٌ لِمَنْ عَصَاكَ وَ حَلْكَ مُعْتَرِضٌ لِمَنْ تَأْوَلَكَ عَادِثُكَ الْأَخْسَانُ إِلَى الْمُسِيَّنِينَ وَ سَبِيلُكَ الْأَبْغَاءُ عَلَى الْمُغَيَّبِينَ تَدِينُ اللَّهُمَّ فَاهْدِنِي هَذِي الْمُهَتَّمِينَ وَ ارْزُقْنِي اجْتِهَادَ الْمُجَاهِدِينَ وَ لَا تَجْعَلْنِي مِنَ الْغَافِلِينَ الْمُبَعِّدِينَ وَ اغْفِرْ لِي يَوْمَ الدِّينِ».

۳- از امام صادق (علیه السلام) روایت شده که در ماه ربیع این خوانده شود:

«اللَّهُمَّ أَنِّي أَسْأَلُكَ صَبَرَ الشَّاكِرِينَ لَكَ وَ عَمِلَ الْخَانِفِينَ مِنْكَ وَ يَقِينَ الْعَابِدِينَ لَكَ اللَّهُمَّ أَنِّي أَنَا عَبْدُكَ الْبَارِسُ الْفَقِيرُ أَنِّي أَنَا الْغَنِيُ الْحَمِيدُ وَ أَنَا الْعَبْدُ الْأَلِيمُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَ امْنِثْ بِعْنَاكَ عَلَى فَقْرِي وَ بِحِلْمِكَ عَلَى جَهْلِي وَ بِقُوَّاتِكَ عَلَى ضَعْفِي يَا قَوْيِي يَا عَزِيزِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الْأَوْصَيَاءِ الْمُرْضِيَّينَ وَ اكْفِنِي مَمْ أَهْمَنِي مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ».

قابل توجه است که ادعیه دیگری نیز برای این ماه عزیز ذکر شده است که می‌توانید به مفاتیح الجنان مبحث اعمال ماه ربیع رجوع نمایید.

۴- از حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله) روایت شده که: هر کس در ماه ربیع صد مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ أَتُوْبُ إِلَيْهِ» و آن را به صدقه ختم فرماید حق تعالی برای او به رحمت و مغفرت و کسی که چهار صد مرتبه بگوید بنویسد برای او اجر صد شهید عطا فرماید.

۵- از نبی مکوم اسلام روایت است: کسی که در ماه ربیع هزار مرتبه "لا إِلَهَ إِلَّا الله" بگوید خداوند عز و جل برای او صد هزار حسن عطا کند و برای او صد شهر در بهشت بنا فرماید.

۶- روایت است کسی که در ربیع در صبح هفتاد مرتبه و در شب نیز هفتاد مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَتُوْبُ إِلَيْهِ» و پس از اتمام ذکر، دست‌ها را بلند کند و بگوید: "اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَ ثَبِّ عَلَيَّ" اگر در ماه ربیع بمیرد خدا از او راضی باشد و به برکت ماه ربیع، آتش او را منکد.

۷- در کل این ماه هزار مرتبه ذکر: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهِ ذَا الْجَلَلِ وَ الْإِكْرَامِ مِنْ جَمِيعِ الذُّنُوبِ وَ الْأَثَامِ» کفته شود؛ تا خداوند رحمان او را بیامرزد.

۸- سید بن طاووس در اقبال از حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله) فضیلت بسیاری برای خواندن سوره قل هو الله أحد نقل کرده است که ده هزار مرتبه یا هزار مرتبه یا صد مرتبه در این ماه تلاوت شود. و نیز روایت کرده که هر کس در روز جمعه ماه ربیع صد مرتبه سوره قل هو الله أحد را بخواند برای او در قیامت نوری شود که او را به بهشت بکشاند.

-۹- سید بن طاووس از حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله) روایت کرده که: هر کس در روز جمعه ما ه رجب، مابین نماز ظهر و عصر، چهار رکعت نماز بگزارد و در هر رکعت حمد یک مرتبه و آیه الکرسی هفت مرتبه و قل هو الله أحد پنج مرتبه بخواند، و سپس ده مرتبه بگوید: **أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَ أَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ** «حق تعالی برای او از روزی که این نماز را گزارده تاروزی که بمیرد هر روز هزار حسنه به او عطا فرماید، و او را به هر آیه‌ای که خوانده شهروی در بهشت از یاقوت سرخ و به هر حرفی قصری در بهشت از دُر سفید دهد و تزویج فرماید او را حورالعین و از او راضی شود.

-۱۰- سه روز از این ماه را که پنجم شنبه و جمعه و شنبه باشد روزه گرفته شود . زیرا که روایت شده هر کس در یکی از ماههای حرام، این سه روز را روزه بدارد حق تعالی برای او ثواب نهصد سال عبادت بنویسد .

-۱۱- از حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله) روایت شده است که: هر کس در یک شب از شب‌های ماه رجب ده رکعت نماز به این نحو که در هر رکعت حمد و قل یا ایها الكافرون یک مرتبه و توحید سه مرتبه بخواند، خداوند گناهان او را می‌آمرزد .

اعمال شب و روز اول ماه رجب

شب اول

این شب، شب شریفی است و در آن چند عمل وارد شده است .

-۱- وقتی هلال ماه دیده شد فرد بگوید :

اللَّهُمَّ أَهْلَهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَ وَالإِسْلَامَ زَبَّى وَرَبَّكَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ.

و از حضرت رسول صلی الله علیه و آله منقول است که چون هلال رجب را می دید می گفت: **اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَ شَعْبَانَ وَ بَلَّغْنَا شَهْرَ رَمَضَانَ وَ أَعِنَا عَلَى الصَّيَامِ وَ حِفْظِ السَّيَامِ وَ غَصَّ الْبَصَرِ وَ لَا تَجْعَلْ حَطَنَا مِنْهُ الْجُوعَ وَ الْعَطْشَ.**

۲- غسل.

حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله) فرموده‌اند: هر کس ماه رجب را درک کند و اول و وسط و آخر آن ماه را غسل نماید، از گناهان خود پاک می‌شود مانند روزی که از مادر متولد شده است .

-۳- زیارت امام حسین علیه السلام .

-۴- بعد از نماز مغرب بیست رکعت، یعنی ۱۰ تا دو رکعتی نماز گزارده شود . تا خود، اهل، مال و اولادش محفوظ بماند و از عذاب قبر در پناه باشد.

-۵- بعد از نماز عشاء دو رکعت نماز گزارده شود بین نحو:

در رکعت اول حمد و ألم نشرح یک مرتبه و توحید سه مرتبه و در رکعت دوم حمد و ألم نشرح و توحید و معوذتین خوانده شود و پس از سلام، سی مرتبه لا إِلَهَ إِلَّا اللهُ بگوید و سی مرتبه صلوات بفرستد تا حق تعالی گناهان او را بیامزد مانند روزی که از مادر متولد شده است .

روز اول رجب

این روز، روز شریفی است و برای آن چند عمل ذکر شده است :

۱- روزه .

روایت شده که حضرت نوح (علیه السلام) در این روز به کشتی سوار شد و به کسانی که همراه او بودند امر فرمود روزه بگیرند که هر کس این روز را روزه بگیرد، آتش جهنم یک سال از او دور شود.

۲- غسل .

۳- زیارت امام حسین علیه السلام .

از امام جعفر صادق(علیه السلام) روایت شده است که: هر کس امام حسین (علیه السلام) را در روز اول رجب زیارت کند، خداوند او را بیامرزد

لیلة الرغائب چگونه شمری است؟

"رجب"، ماه خداست؛ ماه پر برکتی است که اعمال بسیاری برای آن ذکر شده است . باید خود را در دریای زلالش بشویم تا پاک شویم . پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله) فرمود: هر کس یک روز از ماه رجب را روزه بگیرد، موجب خشنودی خدا می شود و غضب الهی از او دور می گردد و دری از درهای جهنم بر روی او بسته می شود .

اعمال ماه های رجب و شعبان، جهت آماده ساختن روح برای شرکت در میهمانی ماه مبارک رمضان می باشد . برای درک عظمت ماه رمضان باید از قبل خود را آماده نمائیم.

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله) فرمود: ماه رجب، ماه استغفار امت من است. پس در این ماه بسیار طلب آمرزش کنید که خدا آمرزنده و مهربان است.

اولین شب جمعه ماه رجب را لیلة الرغائب نامند. در این شب ملائک بر زمین نزول می کنند. برای این شب عملی از رسول خدا(صلی الله علیه و آله) ذکر شده است که فضیلت بسیاری دارد و بدین قرار است:

روز پنج شنبه اول آن ماه - در صورت امکان و بلا مانع بودن - روزه گرفته شود. چون شب جمعه شد مابین نماز مغرب و عشاء دوازده رکعت نماز اقامه شود که هر دو رکعت به یک سلام ختم می شود و در هر رکعت یک مرتبه سوره حمد، سه مرتبه سوره قدر، دوازده مرتبه سوره توحید خوانده شود. و چون دوازده رکعت به اتمام رسید، هفتاد بار ذکر "اللهم صل علی محمد النبي الامی و علی آله "گفته شود. پس از آن در سجده هفتاد بار ذکر "سبوچ قتوس" رب الملائكة والروح " گفته شود. پس از سر برداشتن از سجده، هفتاد بار ذکر "رب اغفر وارحم و تجاوز عما تعلم انك انت العلی الاعظم " گفته شود .

دوباره به سجده رفته و هفتاد مرتبه ذکر "سبوح قدوس رب الملائكة والروح" گفته شود. در اینجا می توان حاجت خود را از خدای متعال درخواست نمود. ان شاء الله به استجابت می رسد.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) در فضیلت این نماز می فرماید: کسی که این نماز را بخواند، شب اول قبرش خدای متعال ثواب این نماز را با زیباترین صورت و با روی گشاده و درخشان و با زبان فصیح به سویش می فرستد. پس او به آن فرد می گوید: ای حبیب من، بشارت بر تو باد که از هر شدت و سختی نجات یافته.

میّت می پرسد تو کیستی؟ به خدا سوگند که من صورتی زیباتر از تو ندیده ام و بوی، بهتر از بوی تو نبویده ام. آن زیباروی پاسخ می دهد: من ثواب آن نمازی هستم که در فلان شب از فلان ماه از فلان سال به جا آوردم. امشب به نزد تو آمدهام تا حق تو را ادا کنم و مونس تنهایی تو باشم و وحشت را از تو بردارم و چون در صور دمیده شود و قیامت بر پا شود، من سایه بر سر تو خواهم افکند.

امید آن است که در پایان این نماز با فضیلت، محتاجان به دعا را فراموش نکنند و ما را نیز از دعای خیر خود محروم ننمایید.

البته قابل ذکر است که زیارت از راه دور هم مورد قبول است ان شاء الله.

التماس دعا

برگرفته از مفاتیح الجنان/تبیان